

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

ΠΑΡΟΧΗ ΝΟΜΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΣΕ ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο παροχής νομικής βοήθειας

1. Η νομική βοήθεια παρέχεται σε υποθέσεις ιδιωτικού, δημοσίου και ποινικού δικαίου ενώπιον δικαστηρίων οποιουδήποτε βαθμού και δικαιοδοσίας καθώς και ενώπιον ανακριτικών και προανακριτικών αρχών. Επίσης, παρέχεται στη διαδικασία της συμβιβαστικής επέμβασης του Ειρηνοδίκη (άρθρο 209 ΚΠολΔ), της εξωδικαστικής διαμεσολάβησης (άρθρο 214Γ ΚΠολΔ), και της ποινικής συνδιαλλαγής (άρθρο 308Β ΚΠοινΔ), σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του παρόντος και συμπεριλαμβάνει την παροχή νομικών συμβουλών με σκοπό τη διευθέτηση της διαφοράς πριν αυτή εισαχθεί ενώπιον δικαστηρίου.

2. Για τις υποθέσεις ιδιωτικού και δημοσίου δικαίου, η παροχή νομικής βοήθειας δίνεται σε όλους τους διαδίκους, μετά την υποβολή σχετικής αίτησης, κατά την έκταση και το περιεχόμενο που ορίζεται στο άρθρο 4, για το σύνολο των διαδικασιών της πολιτικής και διοικητικής δίκης, όπου είναι υποχρεωτική η παράσταση του διαδίκου με πληρεξούσιο δικηγόρο.

3. Για τις υποθέσεις ποινικού δικαίου, η παροχή νομικής βοήθειας δίνεται, κατά την έκταση και το περιεχόμενο που ορίζεται στο άρθρο 4, αν ο διάδικος δεν έχει συνήγορο και εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα, ως εξής:

Α. Στον κατηγορούμενο:

α) για κακούργημα, κατά το στάδιο της προανάκρισης, της ανάκρισης και της συζήτησης της υπόθεσης στο ακροατήριο,

β) για πλημμελήματα για τα οποία προβλέπεται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους, κατά τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο και

γ) για την άσκηση και την παράσταση στη συζήτηση κάθε ενδίκου μέσου κατά καταδικαστικής απόφασης, όταν αφορά την περίπτωση α), καθώς και για την άσκηση τακτικού ενδίκου μέσου κατά καταδικαστικής απόφασης, όταν αφορά την περίπτωση β), αν έχει επιβληθεί στερητική της ελευθερίας ποινή τουλάχιστον 6 μηνών,

δ) για την άσκηση και την παράσταση στη συζήτηση κάθε αίτησης ή ενδίκου μέσου αν

αφορά αξιόποινη πράξη που τελέστηκε από αυτόν ενώ ήταν εξαρτημένος και πριν την εισαγωγή του σε πρόγραμμα διάγνωσης της εξάρτησης, σωματικής αποτοξίνωσης και ψυχικής απεξάρτησης των αναγνωρισμένων κατά το άρθρο 51 του ν. 4139/2013 φορέων (θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης), στο οποίο έχει προσέλθει οικειοθελώς και συμμετέχει, καταβάλλοντας σοβαρές προσπάθειες απεξάρτησης, ή έχει ολοκληρώσει αυτό και διατηρεί την απεξάρτησή. Η νομική βοήθεια χορηγείται μόνο κατόπιν βεβαίωσης που υποβάλλεται από τον υπεύθυνο του οικείου προγράμματος ή από τον Πρόεδρο της Ειδικής Επιτροπής Διάγνωσης και Παραπομπής από την οποία προκύπτει η εκπλήρωση των σχετικών προϋποθέσεων.

ε) για την παράσταση ενώπιον δικαστικού συμβουλίου ή για την άσκηση και την παράσταση στη συζήτηση ενδίκου μέσου κατά της απόφασης του συμβουλίου εφετών, στο πλαίσιο της διαδικασίας του ν. 3251/2004 (Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης).

στ) για την άσκηση και την παράσταση στη συζήτηση αίτησης επανάληψης της διαδικασίας υπέρ καταδικασμένου, εφόσον έχει επιβληθεί στερητική της ελευθερίας ποινή που δεν έχει ανασταλεί.

B. Στον παθόντα:

α) για κακούργημα κατά τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο σε πρώτο ή δεύτερο βαθμό

β) για πλημμελήματα για τα οποία προβλέπεται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους, κατά τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο σε πρώτο ή δεύτερο βαθμό.

4. Η νομική βοήθεια παρέχεται υποχρεωτικά, ανεξάρτητα αν πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις του παρόντος νόμου, στις περιπτώσεις :

i) στο υπό Αα) της προηγούμενης παραγράφου,

ii) στις υποθέσεις που αφορούν πράξεις που τέλεσε ανήλικος, οι οποίες εάν τελούνταν από ενήλικο θα ήταν κακουργήματα,

iii) στην περίπτωση που ο ανακριτής κρίνει ότι ο κατηγορούμενος χρήζει ψυχιατρικής πραγματογνωμοσύνης, κατ' άρθρο 200 παρ. 1 ΚΠΔ,

iv) στις υποθέσεις ακούσιας νοσηλείας,

v) στα πλημμελήματα της περίπτωσης Αβ) της προηγούμενης παραγράφου, όταν δικάζονται με την αυτόφωρη διαδικασία,

vi) για κακουργήματα ή πλημμελήματα που έχουν διαπραχθεί σε βάρος του, των άρθρων 81^Α, 137Α, 137Β, 323, 323Α, 323Β εδάφιο α', 324, 339, 342, 348Α, 351, 351^Α, 361Β του Ποινικού Κώδικα και για εγκλήματα ρατσιστικών διακρίσεων, παραβιάσεων της ίσης μεταχείρισης, ενδοοικογενειακής βίας και των άρθρων 29 και 30 του Ν. 4251/2014 για τα οποία απειλείται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6)

μηνών. Το ίδιο ισχύει για τα ανήλικα θύματα, ιδίως των πράξεων των άρθρων 336, 338, 343, 345, 346, 347, 348, 348B, 348Γ και 349 του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο 2

Δικαιούχοι νομικής βοήθειας

1. Με την επιφύλαξη των περιπτώσεων υποχρεωτικής παροχής της σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο, η νομική βοήθεια παρέχεται α) στους χαμηλού εισοδήματος πολίτες κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και β) στους χαμηλού εισοδήματος πολίτες τρίτου κράτους και ανιθαγενείς, εφόσον έχουν νομίμως κατοικία ή συνήθη διαμονή στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

2. Ως πολίτες χαμηλού εισοδήματος ορίζονται εκείνοι που:

α) το μέσο ετήσιο καθαρό οικογενειακό εισόδημα από κάθε πηγή των τριών τελευταίων ετών δεν υπερβαίνει:

i) για άγαμο το ποσό των 6.000 ευρώ,

ii) για έγγαμο ή μέρος συμφώνου συμβίωσης το ποσό των 7.000 ευρώ,

iii) για έγγαμο ή μέρος συμφώνου συμβίωσης ή άγαμο με ένα προστατευόμενο τέκνο το ποσό των 8.000 ευρώ,

iv) για έγγαμο ή μέρος συμφώνου συμβίωσης ή άγαμο με δύο προστατευόμενα τέκνα το ποσό των 9.000 ευρώ,

v) για έγγαμο ή μέρος συμφώνου συμβίωσης ή άγαμο με περισσότερα προστατευόμενα τέκνα το ποσό των 10.000 ευρώ,

και β) έχουν κατά το τελευταίο φορολογικό έτος πριν την υποβολή της αίτησης τεκμαρτό οικογενειακό εισόδημα μικρότερο από το τριπλάσιο των ανωτέρω ορίων.

Σε περίπτωση ενδοοικογενειακής διαφοράς ή διένεξης, δεν λαμβάνεται υπόψη το εισόδημα εκείνου με τον οποίο υπάρχει η διαφορά ή διένεξη.

Αν υπάρχουν καταθέσεις του αιτούντος ή των προστατευόμενων μελών της οικογένειάς του, σε τράπεζες της Ελλάδας ή του εξωτερικού, συνυπολογίζονται για τη συμπλήρωση των ορίων των ποσών του άρθρου αυτού μαζί με το καθαρό οικογενειακό εισόδημα από κάθε πηγή του τελευταίου φορολογικού έτους πριν την κατάθεση της αίτησης.

3. Ανεξάρτητα από τις εισοδηματικές προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου, δικαιούχοι νομικής βοήθειας είναι επίσης όσοι:

α) κατά το χρόνο υποβολής της αίτησής τους είναι άνεργοι για περισσότερο από 12 μήνες, ακόμη και αν το μέσο ετήσιο καθαρό οικογενειακό εισόδημά τους κατά τα τρία τελευταία έτη υπερβαίνει αυτό της προηγούμενης παραγράφου, όχι όμως σε ποσοστό μεγαλύτερο του 1/3 αυτού.

β) πάσχουν από i) ασθένεια ιδιαίτερης σοβαρότητας, γεγονός που θα πρέπει να προκύπτει από σχετικές γνωματεύσεις δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων παροχής υπηρεσιών υγείας ή ii)

αναπηρία ποσοστού τουλάχιστον 67%, γεγονός που θα πρέπει να προκύπτει από σχετική γνωμάτευση αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής, και εξαιτίας τους απαιτείται τακτική ή συνεχιζόμενη θεραπεία για μακρό χρόνο, ώστε αφαιρουμένων των σχετικών δαπανών να απομένουν κατ' έτος εισοδήματα ίσα ή μικρότερα προς αυτά της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 3

Διαδικασία παροχής νομικής βοήθειας

1. Η νομική βοήθεια παρέχεται είτε μετά από αυτεπάγγελτη ενέργεια του αρμόδιου να κρίνει σχετικά οργάνου είτε ύστερα από αίτηση του δικαιούχου, εφόσον πληρούνται οι υπόλοιποι όροι του παρόντος νόμου. Η αίτηση υποβάλλεται σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημερών πριν την διαδικαστική πράξη για την οποία ζητείται νομική βοήθεια, ή πριν την αιώτατη ημερομηνία στην οποία η παραδεκτή διενέργεια της αιτούμενης διαδικαστικής πράξης είναι εκ του νόμου εφικτή, και αναφέρει συνοπτικά το αντικείμενο της δίκης ή της διαδικαστικής πράξης και τα στοιχεία που βεβαιώνουν τη συνδρομή των προϋποθέσεων του παρόντος νόμου για την παροχή της. Κατ' εξαίρεση, η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου δεν τηρείται, αν πρόκειται για περίπτωση υποχρεωτικού διορισμού συνηγόρου ή αν η προθεσμία δεν μπορούσε να τηρηθεί από τον αιτούντα για λόγους μη αναγόμενους σε υπαιτιότητά του.

2. Στην αίτηση επισυνάπτονται τα αναγκαία δικαιολογητικά, αποδεικτικά της οικονομικής κατάστασης του αιτούντος (ιδίως έγγραφα ταυτότητας, αντίγραφα φορολογικών δηλώσεων ή βεβαίωση του εφόρου ότι δεν υποχρεούται σε υποβολή δήλωσης, αντίγραφο δήλωσης περιουσιακής κατάστασης, εκκαθαριστικά σημειώματα, βεβαιώσεις υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας, υπεύθυνες δηλώσεις για το ύψος των καταθέσεων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό) και αποδεικτικά της κατοικίας ή διαμονής, καθώς και του καθεστώτος παραμονής στην Ελλάδα ή σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εάν πρόκειται για πολίτη τρίτου κράτους. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 3 του προηγούμενου άρθρου επισυνάπτονται τα σχετικά έγγραφα προς απόδειξη της εκπλήρωσης των σχετικών προϋποθέσεων.

3. Η αίτηση και τα δικαιολογητικά υποβάλλονται με κάθε πρόσφορο μέσο στον Δικηγορικό Σύλλογο της έδρας του Πρωτοδικείου όπου διαμένει ο αιτών ή όπου ζητείται να παρασχεθεί η νομική βοήθεια και διαβιβάζονται αυθημερόν στην Επιτροπή Νομικής Βοήθειας της οικείας εφετειακής περιφέρειας, κατ' άρθρο 9 του παρόντος, που φροντίζει να κοινοποιηθούν αμελλητί στον αρμόδιο Συντονιστή του άρθρου 10 του παρόντος.

4. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης παροχής νομικής βοήθειας που υποβάλλεται σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους αυτού του άρθρου, καθώς και για την παύση ή ανάκληση της νομικής βοήθειας και για την περίπτωση καταλογισμού δαπανών σύμφωνα με το

άρθρο 5 παρ. 3 του παρόντος, είναι η Επιτροπή Νομικής Βοήθειας της εφετειακής περιφέρειας του Δικαστηρίου που είναι κατά τόπον αρμόδιο για την επίδικη διαφορά, η οποία αποφαίνεται κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Συντονιστή, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 8 και επόμενα του παρόντος. Σε περίπτωση ποινικής υπόθεσης όπου υποχρεωτικά διορίζεται συνήγορος, αρμόδιο για την εξέταση της αίτησης είναι και το δικαστικό όργανο, ενώπιον του οποίου εκκρεμεί αυτή.

5. Η απόρριψη της αίτησης παροχής νομικής βοήθειας δεν αποκλείει την παροχή του ευεργετήματος της πενίας από το αρμόδιο δικαστικό όργανο, όπου αυτό προβλέπεται, εφόσον τηρούνται οι αντίστοιχες προϋποθέσεις.

6. Το τελευταίο πενθήμερο κάθε μήνα, η Επιτροπή Νομικής Βοήθειας συντάσσει και αποστέλλει στους Διευθύνοντες των οικείων πρωτοδικείων και εφετείων ημερήσια κατάσταση υπηρεσίας για τον επόμενο μήνα, με επαρκή αριθμό Συνηγώρων που έχουν οριστεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, από τους οποίους θα διοριστούν εκείνοι που θα ασκήσουν καθήκοντα εκπροσώπησης στις υποθέσεις ιδιωτικού, δημοσίου και ποινικού δικαίου.

7. Τα έγγραφα της παραγράφου 2 και κάθε σχετικό στοιχείο διατηρούνται καθ' όσο χρονικό διάστημα απαιτείται έως την εξέταση του αιτήματος και το αργότερο έως ένα (1) έτος από την ολοκλήρωσή της. Η διατήρησή τους γίνεται σύμφωνα με τους όρους του ν. 3471/2006 (Α' 133).

Άρθρο 4

Περιεχόμενο και έκταση της νομικής βοήθειας

1. Η παροχή νομικής βοήθειας σε υποθέσεις ποινικού δικαίου, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 1, συνίσταται στο διορισμό συνηγώρου υπέρ του κατηγορουμένου ή στο διορισμό συνηγώρου υπέρ του παθόντος για τη σύνταξη και υποβολή έγκλησης και για παράσταση πολιτικής αγωγής για τις υποθέσεις που αναφέρονται στο ίδιο άρθρο, καθώς και στην απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής των εξόδων της διαδικασίας ή της συγκεκριμένης διαδικαστικής ενέργειας.

2. Η παροχή νομικής βοήθειας σε υποθέσεις ιδιωτικού και δημοσίου δικαίου συνίσταται στην απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής των εξόδων της διαδικασίας ή συγκεκριμένης διαδικαστικής ενέργειας, στο διορισμό δικηγόρου, συμβολαιογράφου και δικαστικού επιμελητή, με την εντολή να εκπροσωπήσουν τον δικαιούχο ενώπιον συγκεκριμένου Δικαστηρίου ή άλλης Αρχής και να τον συνδράμουν στη διενέργεια οποιασδήποτε διαδικαστικής πράξης απαιτείται για την ολοκλήρωση του κύριου αντικείμενου της παροχής που διατάχθηκε. Ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να αποδεχθεί τα πρόσωπα που διορίστηκαν για την εν γένει υπεράσπισή του, εκτός εάν συντρέχει σπουδαίος λόγος αντικατάστασής τους, που κρίνεται από την οικεία Επιτροπή Νομικής Βοήθειας κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Συντονιστή.

3. Η νομική βοήθεια μπορεί σε κάθε περίπτωση να συνίσταται και στο διορισμό συνηγόρου για την παροχή νομικών συμβουλών με σκοπό τη διευθέτηση της διαφοράς πριν αυτή εισαχθεί ενώπιον Δικαστηρίου.

4. Η απαλλαγή από τα έξοδα περιλαμβάνει ιδίως τα τέλη χαρτοσήμου, παραβόλου, το τέλος δικαστικού ενσήμου, το τέλος απογράφου και τις προσαυξήσεις τους, τα δικαιώματα των μαρτύρων, των πραγματογνωμόνων, τα δικαιώματα ή την αμοιβή του διοριζόμενου δικηγόρου, συμβολαιογράφου και δικαστικού επιμελητή και εν γένει την υποχρέωση καταβολής των εξόδων της δίκης, της διαδικαστικής πράξης και γενικά της διαδικασίας, για την οποία διατάσσεται η παροχή βοήθειας. Ο δικαιούχος δεν μπορεί να υποχρεωθεί να καταβάλλει εγγυοδοσία που αφορά την καταβολή των επιβαρύνσεων του προηγούμενου εδαφίου.

5. Η νομική βοήθεια παρέχεται χωριστά για κάθε δίκη, ισχύει για κάθε βαθμό δικαιοδοσίας και για κάθε Δικαστήριο και αφορά και την αναγκαστική εκτέλεση της απόφασης.

6. Ο διορισμός δικηγόρου ισχύει ως παροχή δικαστικής πληρεξουσιότητας από τον δικαιούχο κατά την έννοια των κείμενων δικονομικών διατάξεων, προκειμένου να ενεργήσει όλες τις κύριες ή παρεπόμενες πράξεις που αφορούν τη διεξαγωγή της δίκης, όπως την άσκηση εισαγωγικού ενδίκου βοηθήματος, υποβολή έγκλησης ή μήνυσης καθώς και δήλωσης παράστασης πολιτικής αγωγής, παρέμβασης, προσεπίκλησης, ένδικου μέσου, αίτησης ασφαλιστικών μέτρων και εν γένει παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας, επιδίωξης εκτέλεσης, καθώς και παράστασης στις αντίστοιχες δίκες που δημιουργούνται από τις πράξεις αυτές και την εν γένει εκπροσώπηση του δικαιούχου ενώπιον κάθε Δικαστηρίου ή Εισαγγελικής ή άλλης Αρχής. Ο διορισμός ισχύει σε κάθε περίπτωση μέχρι την οριστική περάτωση της δίκης ή της διαδικαστικής ενέργειας στον ίδιο βαθμό δικαιοδοσίας, καθώς και για την άσκηση ενδίκου μέσου, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 5 και του άρθρου 12 παρ. 9 και 10 του παρόντος.

7. Η παροχή νομικής βοήθειας δεν επηρεάζει ούτε καλύπτει την υποχρέωση καταβολής τυχόν εξόδων που επιδικάζονται στον αντίδικο.

8. Προϋπόθεση για την παροχή νομικής βοήθειας σε περιπτώσεις άσκησης και υποστήριξης ένδικων βοηθημάτων και μέσων σε κάθε διαδικασία αποτελεί το να μην είναι προφανώς αβάσιμα ή ασύμφορα. Σε κάθε περίπτωση συνεκτιμάται και η ηθικής φύσεως σημασία της υπόθεσης για τον αιτούντα, ιδίως εάν αυτός ισχυρίζεται ότι βλάπτεται η φήμη του ή εάν πρόκειται για υπόθεση που αφορά ευθέως την επαγγελματική ή μη μισθωτή δραστηριότητά του.

Άρθρο 5

Παύση και ανάκληση της βοήθειας

1. Η νομική βοήθεια παύει α) με το θάνατο του δικαιούχου και β) εφόσον αποδεικνύεται ότι οι προϋποθέσεις του παρόντος εξέλειψαν μετά την παροχή της, όπως ιδίως αν επήλθε αισθητή

βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του δικαιούχου. Αρμόδια για τη διαπίστωση της παύσης της συνδρομής των σχετικών προϋποθέσεων είναι η οικεία Επιτροπή Νομικής Βοήθειας, κατόπιν σχετικής εισήγησης του αρμόδιου Συντονιστή.

2. Η νομική βοήθεια μπορεί να ανακληθεί, με αιτιολογημένη απόφαση της οικείας Επιτροπής Νομικής Βοήθειας κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Συντονιστή, εφόσον αποδεικνύεται ότι οι προϋποθέσεις υπαγωγής σε αυτήν δεν υπήρχαν κατά τον χρόνο παροχής της, όπως ιδίως εάν αυτή χορηγήθηκε βάσει ανακριβών πληροφοριών που παρασχέθηκαν από τον δικαιούχο.

3. Με την απόφαση που παύει ή ανακαλεί τη χορήγηση νομικής βοήθειας, ο δικαιούχος μπορεί να υποχρεωθεί σε απόδοση των δαπανών του αρ. 4 παρ. 3 του παρόντος, από τις οποίες απαλλάχθηκε, εάν κατά το χρόνο που αυτές θα έπρεπε κανονικά να καταβληθούν συνέτρεχαν λόγοι παύσης ή ανάκλησης της νομικής βοήθειας. Η είσπραξη των σχετικών ποσών γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.

4. Ο αιτών ή δικαιούχος νομικής βοήθειας δικαιούται να αιτηθεί ενώπιον της Επιτροπής Νομικής Βοήθειας την ανάκληση ή τροποποίηση των πάσης φύσεως αποφάσεων που τον αφορούν, σύμφωνα με τη διαδικασία των άρθρων 8 και επόμενα του παρόντος και τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

5. Τα δικαιολογητικά της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, ισχύουν για ένα έτος. Μετά την πάροδο αυτού του χρονικού διαστήματος, οι δικαιούχοι νομικής βοήθειας υποχρεούνται να τα υποβάλουν εκ νέου στον ορισμένο για την υπόθεσή τους Συνήγορο.

6. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης, νέα αίτηση μπορεί να υποβληθεί αν αφορά διαφορετικά πραγματικά περιστατικά σε σχέση με την προηγούμενη ή εάν στο μεταξύ μεταβλήθηκε η οικονομική κατάσταση του αιτούντος. Η υποβολή συμπληρωματικής καθώς και νέας αίτησης, σε περίπτωση απόρριψης της προηγούμενης για τυπικούς λόγους, επιτρέπεται σε κάθε περίπτωση.

7. Στην περίπτωση που έχουν παρασχεθεί νομικές συμβουλές πριν από τη δίκη, περαιτέρω νομική βοήθεια είναι δυνατόν να μην χορηγείται με αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής Νομικής Βοήθειας κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Συντονιστή, για λόγους σχετικούς με την ουσία της υπόθεσης, όπως, ιδίως, εάν καταστεί εφικτή η εξωδικαστική διευθέτηση της υπόθεσης, λόγω της οποίας καθίσταται προδήλως ασύμφορη η συνέχιση της δίκης, και υπό την προϋπόθεση ότι είναι εξασφαλισμένη η πρόσβαση του δικαιούχου στη δικαιοσύνη.

Άρθρο 6

Ειδικές διατάξεις για διασυνοριακές διαφορές

1. Αν το πρόσωπο το οποίο ζητεί νομική βοήθεια σε υπόθεση αστικού ή εμπορικού χαρακτήρα έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής

Ένωσης ισχύουν οι ακόλουθες ειδικές ρυθμίσεις:

α) Δικαιούχος νομικής βοήθειας είναι και εκείνος που συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις του νόμου, έχει όμως οικογενειακό εισόδημα που υπερβαίνει το ποσό της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 2, εάν αποδεικνύει ότι δεν μπορεί να ανταποκριθεί στα δικαστικά έξοδα λόγω της διαφοράς στις δαπάνες διαβίωσης μεταξύ του κράτους μέλους κατοικίας ή συνήθους διαμονής και της Ελλάδας.

β) Για τις κατηγορίες προσώπων που δικαιούνται νομική βοήθεια κατά το παρόν άρθρο, η απαλλαγή μπορεί να περιλαμβάνει, πλέον των προβλεπομένων στο άρθρο 4 του παρόντος νόμου, και:

αα) την αμοιβή διερμηνέα,

ββ) τα έξοδα επίσημης μετάφρασης των εγγράφων που απαιτούνται για την επίλυση της διαφοράς και

γγ) τα έξοδα στα οποία υποβάλλεται ο αιτών για μετακίνηση του ίδιου ή άλλου προσώπου που συνδέεται με την υποστήριξη του αιτήματός του, εφόσον επιβάλλεται η αυτοπρόσωπη παρουσία του στο δικαστήριο και το δικαστήριο αποφασίζει ότι το εν λόγω πρόσωπο δεν μπορεί άλλως να μετάσχει στη διαδικασία.

2. Διορισμός συνηγόρου για παροχή νομικών συμβουλών σε υποθέσεις αστικού ή εμπορικού χαρακτήρα, χωρεί και υπέρ προσώπου που έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του στην Ελλάδα, αλλά ζητεί την παροχή νομικής βοήθειας για δίκη ή διαδικαστική ενέργεια σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έως την παραλαβή της αίτησης για την παροχή νομικής βοήθειας από την αρμόδια Αρχή του αλλοδαπού κράτους μέλους.

3. Η πέμπτη παράγραφος του άρθρου 4 εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 7

Διαβίβαση αιτήσεων

Αρμόδια Αρχή για την παραλαβή αιτήσεων προσώπων που έχουν την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή τους στην Ελλάδα, για την παροχή νομικής βοήθειας από άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2002/8/ΕΚ του Συμβουλίου, είναι το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Η αρμόδια Αρχή παρέχει συνδρομή στον αιτούντα, ώστε η αίτηση να είναι δεόντως συμπληρωμένη και να συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την κρίση του αιτήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και τη σχετική νομοθεσία του κράτους μέλους στις Αρχές του οποίου αυτή απευθύνεται, και παρέχει, δίχως δαπάνη του αιτούντος, κάθε απαραίτητη μετάφραση της

αίτησης και των δικαιολογητικών εγγράφων. Η αίτηση μετά των συνοδευτικών εγγράφων διαβιβάζεται στην αρμόδια Αρχή του αλλοδαπού κράτους εντός προθεσμίας δεκαπέντε ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της. Δεν απαιτείται επικύρωση για τα έγγραφα που διαβιβάζονται. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την υποβολή και διαβίβαση των αιτήσεων νομικής βοήθειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΝΟΜΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Άρθρο 8

Συγκρότηση και Αρμοδιότητες Επιτροπών Νομικής Βοήθειας

1. Σε κάθε Δικηγορικό Σύλλογο που εδρεύει στην έδρα Εφετείου συγκροτείται, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Επιτροπή Νομικής Βοήθειας.

2. Αντικείμενο των Επιτροπών Νομικής Βοήθειας είναι η εξέταση των αιτημάτων παροχής νομικής βοήθειας και ο εν γένει συντονισμός και η εποπτεία της παροχής νομικής βοήθειας για υποθέσεις που υπάγονται στην τοπική αρμοδιότητα Δικαστηρίων της οικείας εφετειακής περιφέρειας, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, καθώς και η βέλτιστη οργάνωση και η διαρκής αναβάθμιση του θεσμού.

3. Η Επιτροπή, ιδίως:

α) Διενεργεί τη διαδικασία επιλογής των Συντονιστών και Συνηγόρων που θα επιφορτιστούν με τη διεκπεραίωση του έργου παροχής νομικής βοήθειας και διατυπώνει γνώμη προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σχετικά με τον διορισμό τους.

β) Αποφαίνεται, κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Συντονιστή, επί των αιτήσεων παροχής νομικής βοήθειας που υποβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, καθώς και για την παύση ή ανάκληση της νομικής βοήθειας και τις περιπτώσεις καταλογισμού δαπανών σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 3 του παρόντος. Οι σχετικές αποφάσεις κοινοποιούνται αμελλητί στους αιτούντες ή τους δικαιούχους παροχής νομικής βοήθειας.

γ) Αποφαίνεται ως προς την αντικατάσταση Συνηγόρου σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 9 και 10 του παρόντος, κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Συντονιστή ή αιτήματος του Συνηγόρου ή του εξυπηρετούμενου δικαιούχου παροχής νομικής βοήθειας. Η σχετική απόφαση κοινοποιείται αμελλητί στον Συνήγορο και τον εξυπηρετούμενο δικαιούχο παροχής νομικής βοήθειας.

δ) Ελέγχει την ορθή και εύρυθμη εκτέλεση του έργου και την εκπλήρωση των καθηκόντων

των Συντονιστών και των Συνηγόρων.

ε) Διατυπώνει αναφορές, εισηγήσεις και προτάσεις προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για ζητήματα της αρμοδιότητάς της.

4. Η Επιτροπή Νομικής Βοήθειας επιμελείται την διοργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων, επιστημονικών ημερίδων και συνεδρίων με σκοπό την πιστοποιημένη επιμόρφωση των Συνηγόρων και των Συντονιστών, καθώς και όλων των δικηγόρων που πληρούν τις προϋποθέσεις ανάληψης σχετικών καθηκόντων. Για το σκοπό αυτόν επιδιώκει συνεργασία με τους οικείους Δικηγορικούς Συλλόγους και άλλους φορείς, όπως ιδίως την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών, τις Νομικές Σχολές της χώρας καθώς και άλλα Τμήματα ΑΕΙ με σπουδές σε συναφή αντικείμενα.

5. Ως προς τον τύπο των αποφάσεων και κάθε πράξης εν γένει της Επιτροπής Νομικής Βοήθειας εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

Άρθρο 9

Σύνθεση Επιτροπών Νομικής Βοήθειας

1. Κάθε Επιτροπή απαρτίζεται από τα εξής μέλη: α) τον Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου της έδρας του οικείου Εφετείου, ως Πρόεδρό της, β) δύο δικηγόρους, μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου της έδρας του οικείου Εφετείου, και γ) δύο δικηγόρους, Προέδρους ή μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των λοιπών Δικηγορικών Συλλόγων των Πρωτοδικείων της οικείας εφετειακής περιφέρειας, εφόσον υπάρχουν. Αν υπάρχουν περισσότεροι από δύο Δικηγορικοί Σύλλογοι πρωτοδικείων στην οικεία εφετειακή περιφέρεια, τα υπό (γ) μέλη της Επιτροπής ορίζονται κάθε έτος εκ περιτροπής μεταξύ αυτών, κατόπιν κληρώσεως που διενεργείται από το Δικηγορικό Σύλλογο στον οποίο εδρεύει η Επιτροπή Νομικής Βοήθειας, με σκοπό την ισότιμη συμμετοχή στην Επιτροπή όλων των Δικηγορικών Συλλόγων της οικείας εφετειακής περιφέρειας. Κάθε Δικηγορικός Σύλλογος πρέπει να εκπροσωπείται στην Επιτροπή τουλάχιστον με τον διορισμό αναπληρωματικού μέλους. Για το χρονικό διάστημα που Δικηγορικός Σύλλογος δεν εκπροσωπείται με τακτικό μέλος του στην οικεία Επιτροπή, προσκαλείται στις συνεδριάσεις της με πρόσκληση που απευθύνεται στον Πρόεδρό του και δικαιούται να παρίσταται δια του Προέδρου του ή άλλου εκπροσώπου που ορίζει το Διοικητικό του Συμβούλιο, προκειμένου να ενημερώνεται και να διατυπώνει γνώμη επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, χωρίς δικαίωμα ψήφου.

2. Για όλα τα μέλη της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένου και του Προέδρου της, ορίζονται αναπληρωτές με τις ίδιες ως άνω ιδιότητες. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής αναπληρώνεται από τον Αντιπρόεδρο του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου. Σε περίπτωση που ο Πρόεδρος ή μέλος της Επιτροπής παραιτηθεί, εκλείψει ή απωλέσει καθ' οιονδήποτε τρόπο την ιδιότητα του δικηγόρου ή του Προέδρου ή μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου,

αυτοδικαίως εκπίπτει από τη θέση του στην Επιτροπή, η οποία καταλαμβάνεται από τον ορισθέντα αναπληρωτή του.

3. Ο διορισμός των τακτικών και αναπληρωματικών μελών κάθε Επιτροπής, σύμφωνα με τα ανωτέρω, καθώς και των προσώπων που παρέχουν σε αυτήν γραμματειακή υποστήριξη, κατά τις διατάξεις του άρθρου 13 του παρόντος, πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ύστερα από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου, όπου αυτή εδρεύει, η οποία κοινοποιείται στον αρμόδιο Υπουργό τουλάχιστον ένα μήνα πριν τη λήξη της θητείας των μελών της Επιτροπής.

4. Η θητεία των μελών είναι τριετής, με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

5. Ο Πρόεδρος και τα μέλη των Επιτροπών Νομικής Βοήθειας, τακτικά και αναπληρωματικά, παρέχουν το έργο τους αμισθί.

Άρθρο 10

Συνεδριάσεις Επιτροπής Νομικής Βοήθειας

1. Η Επιτροπή Νομικής Βοήθειας συνεδριάζει καθημερινά, με πρόσκληση του Προέδρου της, που κοινοποιείται στα μέλη με κάθε πρόσφορο μέσο τουλάχιστον μια ημέρα πριν τη συνεδρίαση, για την εξέταση των αιτήσεων παροχής νομικής βοήθειας που υποβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, επί των οποίων αποφαινεται αιτιολογημένα εντός τριών εργάσιμων ημερών από την υποβολή τους, κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Συντονιστή. Σε περίπτωση υποβολής αιτήματος ανάκλησης ή τροποποίησης της σχετικής απόφασης, η Επιτροπή αποφαινεται εντός δύο εργάσιμων ημερών από την παραλαβή του.

2. Κατά τις ως άνω τακτικές συνεδριάσεις της, η Επιτροπή Νομικής Βοήθειας αποφασίζει, κατόπιν σχετικής εισήγησης του αρμόδιου Συντονιστή, για τις περιπτώσεις ανάκλησης ή παύσης της παροχής νομικής βοήθειας, καθώς και για τις περιπτώσεις καταλογισμού δαπανών και αντικατάστασης Συνηγόρου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

3. Οι αποφάσεις της Επιτροπής γνωστοποιούνται στους ενδιαφερόμενους αμελλητί, με κάθε πρόσφορο μέσο.

4. Η Επιτροπή Νομικής Βοήθειας συνεδριάζει τακτικά για τα λοιπά θέματα της αρμοδιότητάς της μία φορά κάθε τρίμηνο μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, ή έκτακτα, εφόσον το ζητήσουν δύο μέλη της Επιτροπής. Κατά τις εισηγήσεις της λαμβάνει υπόψη της τη γνώμη των Δ.Σ. όλων των Δικηγορικών Συλλόγων της οικείας εφετειακής περιφέρειας. Για τη διευθέτηση έκτακτων ζητημάτων με χαρακτήρα κατεπείγοντος μπορεί να επιλαμβάνεται και μόνος του ο Πρόεδρος της Επιτροπής.

5. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής

Διαδικασίας.

Άρθρο 11

Συντονιστές

1. Για την οργάνωση και την εύρυθμη παροχή της νομικής βοήθειας, και ανάλογα με την εκτίμηση των λειτουργικών αναγκών, ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Συντονιστές στην έδρα κάθε Επιτροπής Νομικής Βοήθειας, με επιστημονική εξειδίκευση και επαγγελματική εμπειρία στα γνωστικά αντικείμενα i) του αστικού – εμπορικού, ii) του ποινικού και iii) του διοικητικού δικαίου, ως ακολούθως:

- α) έως δεκαπέντε (15) Συντονιστές στον Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών,
- β) έως τρεις (3) Συντονιστές στον Δικηγορικό Σύλλογο Πειραιώς,
- γ) έως τρεις (3) Συντονιστές στον Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης και
- δ) ένας (1) Συντονιστής σε κάθε έναν από τους λοιπούς Δικηγορικούς Συλλόγους της χώρας, που εδρεύουν σε έδρα εφετείου.

2. Η θέση του Συντονιστή καταλαμβάνεται από δικηγόρο με βαθμό τουλάχιστον παρ' εφέτας, ο οποίος συγκεντρώνει τα κάτωθι προσόντα:

α) είναι μέλος Δικηγορικού Συλλόγου που βρίσκεται στην εφετειακή περιφέρεια της οικείας Επιτροπής Νομικής Βοήθειας,

β) είναι κάτοχος μεταπτυχιακού ή διδακτορικού τίτλου στο οικείο αντικείμενο (αστικό – εμπορικό, ποινικό ή διοικητικό) ή, αν υπάρχει μόνο μια θέση Συντονιστή, σ' ένα από αυτά,

γ) διαθέτει τουλάχιστον δεκαετή επαγγελματική εμπειρία άσκησης της δικηγορίας με εξειδίκευση στο οικείο αντικείμενο,

δ) δεν είναι μεγαλύτερος από 60 ετών,

ε) δεν έχει καθαρά ετήσια ατομικά εισοδήματα από κάθε πηγή άνω των 25.000 ευρώ,

στ) δεν έχει τιμωρηθεί πειθαρχικά,

ζ) δεν έχει καταδικαστεί οριστικά για εγκλήματα που αναφέρονται στο άρθρο 6 παρ. 3 του ν. 4194/2013.

3. Για την αξιολόγηση της επιστημονικής εξειδίκευσης του υποψήφιου Συντονιστή κατά τη διαδικασία επιλογής, εκτός της κατοχής μεταπτυχιακού ή διδακτορικού τίτλου συνεκτιμώνται ιδίως τυχόν επιστημονικές δημοσιεύσεις ή παραδόσεις ακαδημαϊκών μαθημάτων σε ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Για την αξιολόγηση της επαγγελματικής του εμπειρίας, πέραν του χρόνου άσκησης του επαγγέλματος του δικηγόρου, συνεκτιμώνται ιδίως αποφάσεις δικαστηρίων ενώπιον των οποίων παραστάθηκε ως συνήγορος, δικόγραφα υπογεγραμμένα από τον ίδιο ή με άλλο τρόπο αποδεδειγμένη δικαστηριακή εμπειρία στο οικείο γνωστικό αντικείμενο.

4. Για την αξιολόγηση της ικανότητας των Συντονιστών, η Επιτροπή Νομικής Βοήθειας

συνεκτιμά τα προσόντα των παραγράφων 2 και 3 αυτού του άρθρου, καθώς και το αποτέλεσμα προφορικής συνέντευξης που διενεργείται ενώπιόν της και συντάσσει σχετικό πίνακα κατά σειρά επιτυχίας των υποψηφίων ανά γνωστικό αντικείμενο. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δύνανται να ορίζονται τα ειδικότερα κριτήρια και ο τρόπος βαθμολόγησης των υποψηφίων και σύνταξης του σχετικού πίνακα.

4. Ο διορισμός των Συντονιστών γίνεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με τη σύμφωνη γνώμη της οικείας Επιτροπής Νομικής Βοήθειας, η οποία κοινοποιείται στον Υπουργό τουλάχιστον ένα μήνα πριν τη λήξη της θητείας των Συντονιστών. Ο προσδιορισμός του αριθμού των Συντονιστών που θα ορισθούν σε κάθε εφετειακή περιφέρεια και της κατανομής τους ανά αντικείμενο εξειδίκευσης, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, υπάγεται στη διακριτική ευχέρεια του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ο οποίος εκδίδει σχετική απόφαση σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 14 παρ. 2 του παρόντος. Στις εφετειακές περιφέρειες όπου διορίζονται περισσότεροι Συντονιστές, αυτοί πρέπει να καλύπτουν, εφόσον ο αριθμός τους είναι επαρκής, το σύνολο των ανωτέρω γνωστικών αντικειμένων. Σε διαφορετική περίπτωση, επιλέγονται ανά αντικείμενο εξειδίκευσης ανάλογα με τις λειτουργικές ανάγκες του έργου της παροχής νομικής βοήθειας, κατόπιν διατύπωσης γνώμης της οικείας Επιτροπής Νομικής Βοήθειας.

5. Η θητεία των Συντονιστών είναι μονοετής με δυνατότητα επέκτασης για ακόμη ένα έτος.

6. Η θέση του Συντονιστή είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου Δικηγορικού Συλλόγου της οικείας εφετειακής περιφέρειας.

2. Η σύμβαση του Συντονιστή καταγγέλλεται αζημίως σε περίπτωση που αυτός, κατά το χρόνο ισχύος της, τιμωρηθεί πειθαρχικά, καθώς και σε περίπτωση αδικαιολόγητης άρνησης ή η εγκατάλειψης του ανατεθέντος έργου.

Άρθρο 12

Αρμοδιότητες Συντονιστών

1. Οι Συντονιστές μεριμνούν για την οργάνωση και την εύρυθμη παροχή της νομικής βοήθειας, διαφυλάσσοντας ότι οι Συνήγοροι κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων τους συμμορφώνονται προς την κείμενη νομοθεσία και τις συμβατικές υποχρεώσεις τους. Στα πλαίσια των ανωτέρω καθηκόντων τους, οι Συντονιστές ιδίως:

α) διατυπώνουν προς την οικεία Επιτροπή Νομικής Βοήθειας αιτιολογημένες εισηγήσεις επί των αιτήσεων παροχής νομικής βοήθειας, εντός δύο ημερών από την υποβολή τους,

β) κατανέμουν στους Συνηγόρους τις υποθέσεις για τις οποίες εγκρίνεται το αίτημα παροχής νομικής βοήθειας από την οικεία Επιτροπή, κατά το λόγο της εξειδίκευσής τους, ισότιμα και εκ περιτροπής,

γ) εισηγούνται προς την οικεία Επιτροπή Νομικής Βοήθειας την παύση ή ανάκληση της παροχής νομικής βοήθειας, καθώς και τον καταλογισμό δαπανών του άρθρου 5 παρ. 3 του παρόντος, κατόπιν αναφοράς που τους υποβάλλει ο αρμόδιος Συνήγορος και

δ) εισηγούνται προς την Επιτροπή Νομικής Βοήθειας την αντικατάσταση Συνηγόρου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 9 και 10 του παρόντος.

2. Οι Συντονιστές οργανώνουν ομάδες εργασίας Συνηγόρων για την καλύτερη κατανομή και διεκπεραίωση των υποθέσεων, ανάλογα με το γνωστικό τους αντικείμενο, τηρούν σχετικό Ειδικό Αρχείο για κάθε υπόθεση που ανατίθεται και διεκπεραιώνεται από κάθε ένα από τα μέλη και παρέχουν κάθε μήνα στους διευθύνοντες τις οικείες δικαστικές αρχές τους πίνακες από τους οποίους επιλέγονται οι διοριζόμενοι δικηγόροι.

6. Οι Συντονιστές τηρούν Μητρώο Συνηγόρων και αξιολογούν το έργο τους, τηρώντας ειδικό αρχείο, προκειμένου κάθε τέσσερις μήνες να παρουσιάζουν τα πεπραγμένα τους στην Επιτροπή, υποβάλλοντας γραπτές προτάσεις για τη βέλτιστη παροχή της νομικής βοήθειας. Στο πλαίσιο αυτό αποστέλλουν κάθε μήνα βεβαίωση στην Επιτροπή για την πλήρη ή μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων των Συνηγόρων, η οποία είναι απαραίτητη για την καταβολή της αμοιβής των τελευταίων.

Άρθρο 13

Συνήγοροι

1. Συνήγοροι σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου μπορούν να οριστούν δικηγόροι με επαγγελματική εμπειρία τουλάχιστον δύο ετών, εφόσον τα καθαρά ετήσια ατομικά εισοδήματά τους από κάθε πηγή δεν υπερβαίνουν τα 15.000 ευρώ, δεν έχουν τιμωρηθεί πειθαρχικά, και δεν έχουν καταδικαστεί οριστικά για εγκλήματα που αναφέρονται στο άρθρο 6 παρ. 3 του ν. 4194/2013. Από τους δικηγόρους στους οποίους ανατίθενται καθήκοντα Συνηγόρου τουλάχιστον το 50% πρέπει να προέρχεται από όσους ασκούν τη δικηγορία έως 12 έτη. Εφόσον υποβληθούν αντίστοιχες υποψηφιότητες, ορίζεται τουλάχιστον ένας Συνήγορος από τον Δικηγορικό Σύλλογο κάθε Πρωτοδικείου της οικείας εφετειακής περιφέρειας.

2. Έργο των Συνηγόρων αποτελεί η παροχή της νομικής βοήθειας σε όσους υπάγονται σε αυτή κατά την κείμενη νομοθεσία και σύμφωνα με τις σχετικές αναθέσεις και οδηγίες των Συντονιστών.

3. Οι Συνήγοροι παρέχουν τις υπηρεσίες τους σύμφωνα με κάθε εγγύηση και ανεξαρτησία που απορρέει από το ν. 4194/2013 (Κώδικας Δικηγόρων).

4. Οι Συνήγοροι μαζί με την αίτησή τους δηλώνουν το ενδιαφέρον ή την εξειδίκευσή τους στα γνωστικά αντικείμενα αστικού-εμπορικού, ποινικού και διοικητικού δικαίου, προκειμένου να διευκολυνθεί η ένταξή τους σε αντίστοιχες Ομάδες Εργασίας. Είναι δυνατή η εκδήλωση

ενδιαφέροντος και σε περισσότερα από ένα αντικείμενα.

5. Στους Συνηγόρους κάθε Ομάδας Εργασίας ανατίθενται νομικές εργασίες εκ περιτροπής, ίσης κατά το δυνατόν βαρύτητας και αριθμού. Οι εν λόγω εργασίες παρέχονται εντός των ορίων όλης της εφετειακής περιφέρειας, κατά προτίμηση από τους δικηγόρους που εδρεύουν στην τοπική αρμοδιότητα του δικαστηρίου που επιλαμβάνεται ή όπου πρέπει να διενεργηθεί η διαδικαστική πράξη, εκτός αν ο Συντονιστής κρίνει διαφορετικά. Ο ίσος αριθμός αναθέσεων μπορεί να μην εφαρμόζεται στην περίπτωση που ορισμένος Συνήγορος αναλάβει δίκη με μεγάλη διάρκεια.

6. Ο Συνήγορος υποβάλλει στον αρμόδιο Συντονιστή την 1^η και 15^η ημέρα εκάστου μήνα ειδική έκθεση με το σύνολο των υποθέσεων που του έχουν ανατεθεί, στην οποία περιγράφει συνοπτικά την πορεία κάθε υπόθεσης και τις ενέργειές του.

7. Ο Συνήγορος είναι υπεύθυνος για τον έλεγχο της εξακολούθησης της συνδρομής των προϋποθέσεων παροχής νομικής βοήθειας στους εξυπηρετούμενους από αυτόν δικαιούχους και τη συγκέντρωση των σχετικών δικαιολογητικών κατ' έτος. Σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι οι προϋποθέσεις αυτές δεν πληρούνται, υποβάλλει σχετική αναφορά στον αρμόδιο Συντονιστή.

8. Οι Συνήγοροι, με μέριμνα των Συντονιστών, εκ περιτροπής και, αν είναι δυνατό, κατά το λόγο του γνωστικού τους αντικειμένου, διατίθενται προκειμένου να αντιμετωπίζονται έκτακτες και επείγουσες ανάγκες του έργου σε όλη την εφετειακή περιφέρεια και ασχολούνται κατά προτεραιότητα με τις σχετικές υποθέσεις.

9. Ο Συνήγορος που ορίστηκε για κάθε υπόθεση είναι δυνατόν να αντικαθίσταται για σπουδαίο λόγο, με απόφαση της Επιτροπής Νομικής Βοήθειας είτε κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Συντονιστή με πρωτοβουλία του τελευταίου, είτε κατόπιν αιτήματος του εξυπηρετούμενου δικαιούχου νομικής βοήθειας είτε και του ίδιου του Συνηγόρου. Σπουδαίο λόγο συνιστά ιδίως η παραβίαση των καθηκόντων του Συνηγόρου που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο, καθώς και η συνδρομή έκτακτων και απρόβλεπτων συνθηκών που καθιστούν αδύνατη τη διεκπεραίωση της ανατεθείσας υπόθεσης εκ μέρους του Συνηγόρου.

10. Οι Συνήγοροι οφείλουν να διεκπεραιώσουν τις υποθέσεις που τους ανατέθηκαν ακόμη και σε χρόνο μετά τη λήξη της σύμβασής τους, όπως ιδίως αν αυτό οφείλεται σε αναβολή εκδίκασης ορισμένης υπόθεσης, εκτός αν αποφασισθεί άλλως από το Δικαστήριο ή την Επιτροπή Νομικής Βοήθειας, μετά από σχετική εισήγηση του αρμόδιου Συντονιστή.

11. Η θέση του Συνηγόρου είναι ασυμβίβαστη με τη θέση μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου Δικηγορικού Συλλόγου της οικείας εφετειακής περιφέρειας.

12. Η σύμβαση του Συνηγόρου καταγγέλλεται αζημίως εάν αυτός τιμωρηθεί πειθαρχικά κατά το χρόνο ισχύος της, καθώς και σε περίπτωση αδικαιολόγητης άρνησης ή εγκατάλειψης του ανατεθέντος έργου.

13. Η χρησιμοποίηση της ιδιότητας του δικηγόρου ως Συνηγόρου κατά την έννοια του

παρόντος νόμου, για την επιδίωξη παράνομων ιδιοτελών σκοπών, συνιστά ιδιαίτερη πειθαρχική παράβαση που τιμωρείται κατά τους όρους του άρθρου 142 ν. 4194/2013.

Άρθρο 14

Γραμματεία

1. Στις Επιτροπές Νομικής Βοήθειας, τους Συντονιστές και τους Συνηγόρους παρέχεται γραμματειακή υποστήριξη από έναν υπάλληλο του Δικηγορικού Συλλόγου της έδρας του Εφετείου και δύο τουλάχιστον ασκούμενους δικηγόρους του Δικηγορικού Συλλόγου της έδρας του Εφετείου, που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κατόπιν υπόδειξης του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου στον οποίο εδρεύει η κάθε Επιτροπή. Οι ασκούμενοι δικηγόροι ορίζονται για διάστημα τουλάχιστον έξι μηνών και ο χρόνος αυτός λογίζεται ως χρόνος άσκησής τους. Έκαστος εξ αυτών μπορεί να διορισθεί μόνο μία φορά. Η επιβολή, κατά τον χρόνο της σύμβασης, πειθαρχικής ποινής συνιστά σπουδαίο λόγο καταγγελίας της σύμβασης, χωρίς την καταβολή οποιασδήποτε αποζημίωσης.

2. Έργο της Γραμματείας είναι να δέχεται τις αιτήσεις των πολιτών για ένταξή τους στην υπηρεσία, να επιμελείται την κατάρτιση της ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεων της Επιτροπής Νομικής Βοήθειας ανάλογα με την παραλαβή των σχετικών αιτημάτων, να τηρεί τα αρχεία σχετικά με την εξέλιξη των αιτήσεων, υποθέσεων κλπ, να τηρεί τα πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής, να δέχεται τους πολίτες και να παρέχει κάθε συνδρομή σχετικά με τη διευθέτηση των σχετικών με τις συναντήσεις τους με τους Συνηγόρους.

Άρθρο 15

Διαδικασία επιλογής

1. Η Επιτροπή Νομικής Βοήθειας, με δημόσια πρόσκληση απευθυνόμενη προς τα μέλη των οικείων Δικηγορικών Συλλόγων πριν από τουλάχιστον 30 ημέρες, καλεί σε εκδήλωση ενδιαφέροντος για τη στελέχωση των θέσεων Συνηγόρων και Συντονιστών.

2. Ο αριθμός των θέσεων των Συντονιστών και των Συνηγόρων που απαιτείται για την παροχή νομικής βοήθειας σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου σε ετήσια βάση, ορίζεται σε κάθε εφετειακή έδρα με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κατόπιν εισήγησης της οικείας Επιτροπής Νομικής Βοήθειας, ανάλογα με τις ανάγκες της, με κριτήριο τον προβλεπόμενο αριθμό και το είδος των αιτημάτων για νομική βοήθεια, λαμβανομένων υπόψη των αναγκών που προσδιορίζονται από σχετικές εισηγήσεις των οικείων Δικηγορικών Συλλόγων, σε συνδυασμό με την χρηματική πίστωση που διατίθεται προς το σκοπό αυτό από το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.. Στο πλαίσιο αυτό, εντός δεκαπέντε ημερών από τη λήξη της προθεσμίας εκδήλωσης ενδιαφέροντος, κάθε Επιτροπή Νομικής Βοήθειας, συνεκτιμώντας τα προηγούμενα

κριτήρια και τον αριθμό των αιτήσεων των δικηγόρων για συμμετοχή τους ως Συνηγόρων και Συντονιστών στην παροχή νομικής βοήθειας, καταρτίζει προσωρινούς Πίνακες με τους δικηγόρους που πληρούν τις προϋποθέσεις του παρόντος κατά θέση και γνωστικό αντικείμενο και προτείνει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων τον αριθμό των Συντονιστών, για τις εφετειακές περιφέρειες όπου είναι δυνατός ο ορισμός περισσότερων του ενός, καθώς και τον αριθμό των Συνηγόρων και τον χρόνο διάρκειας κάθε σύμβασης. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, αφού λάβει υπόψη του την πρόταση αυτή, εντός δεκαπέντε ημερών εκδίδει υπουργική απόφαση με την οποία προσδιορίζεται ο αριθμός των Συντονιστών και Συνηγόρων ανά εφετειακή περιφέρεια, καθώς και η διάρκεια των συμβάσεων των τελευταίων, που είναι ενιαίος για τους Συνηγόρους όλης της χώρας και ανέρχεται το λιγότερο σε 6 συνεχόμενους μήνες και το ανώτατο σε 1 έτος.

3. Η επιλογή των Συνηγόρων γίνεται με κλήρωση ανάμεσα σε όσους έχουν συμπεριληφθεί στους προσωρινούς Πίνακες της προηγούμενης παραγράφου και διαμορφώνεται οριστικός Πίνακας με σειρά κατάταξης που έχει ισχύ για ένα έτος. Η κλήρωση διενεργείται μέσα σε διάστημα μίας εβδομάδας αμέσως μετά την κατάρτιση του Πίνακα, σε δημόσια διαδικασία στα γραφεία του δικηγορικού συλλόγου της έδρας του Εφετείου, με ευθύνη της Επιτροπής Νομικής Βοήθειας. Τα Διοικητικά Συμβούλια των Δικηγορικών Συλλόγων της εφετειακής περιφέρειας μεριμνούν για την τήρηση κάθε όρου αντικειμενικότητας και αδιάβλητου της διαδικασίας. Η επιλογή των Συνηγόρων γίνεται ανάλογα με τη σειρά κατάταξης και μέχρι την κάλυψη του αριθμού των συμβάσεων που προσδιορίζεται με την ανωτέρω υπουργική απόφαση. Σε περίπτωση παραίτησης Συνηγόρου ή Συντονιστή ή καταγγελίας της σύμβασής του και εν γένει λήξης της συμβατικής σχέσης από οποιαδήποτε αιτία, αυτός αντικαθίσταται από τον επόμενο σε σειρά κατάταξης υποψήφιο, εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο από την Επιτροπή, ο οποίος συνάπτει σύμβαση με Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, για το υπόλοιπο της αρχικής θητείας του Συνηγόρου ή Συντονιστή του οποίου τη θέση καταλαμβάνει. Όσοι διορίζονται αποκτούν το δικαίωμα εκ νέου συμμετοχής στη διαδικασία μετά από 2 έτη.

4. Στους Δικηγορικούς Συλλόγους που λειτουργούν Επιτροπές Νομικής Βοήθειας, η κατάσταση από την οποία επιλέγονται οι διοριζόμενοι από το Δικαστήριο δικηγόροι νοείται ως κατάσταση που παρέχεται προς το Δικαστήριο από τους οικείους Δικηγορικούς Συλλόγους και περιλαμβάνει τους δικηγόρους που διορίστηκαν από τον πίνακα της προηγούμενης παραγράφου και έγιναν δεκτοί ως Συνήγοροι, συνάπτοντας σύμβαση έργου κατά τα ανωτέρω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Άρθρο 16

Χρηματοδότηση παροχής νομικής βοήθειας

1. Για κάθε έτος μεταβιβάζεται ειδική πίστωση από το Ταμείο Χρηματοδότησεως Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.) προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με τη μορφή επιχορήγησης για την κάλυψη της αμοιβής των δικηγόρων και των ασκουμένων δικηγόρων που απασχολούνται ως Συντονιστές, Συνήγοροι και Γραμματείς στο πλαίσιο παροχής της Νομικής Βοήθειας, καθώς και άλλων προσώπων που προσφέρουν υπηρεσίες στο πλαίσιο του συστήματος νομικής βοήθειας, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ΝΔ 1017/1971 (περιπτώσεις στ' και ιζ').

2. Οι Συντονιστές και οι Συνήγοροι, καθώς και οι ασκούμενοι δικηγόροι που απασχολούνται ως Γραμματείς στα πλαίσια της παροχής υπηρεσιών νομικής βοήθειας σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, συνάπτουν έγγραφη σύμβαση έργου με το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Ο χρόνος εντός του οποίου παρέχεται το έργο που αναλαμβάνουν οι Συντονιστές και οι Συνήγοροι στο πλαίσιο παροχής νομικής βοήθειας, καθώς και οι ασκούμενοι δικηγόροι που παρέχουν υπηρεσίες Γραμματείας, το ακριβές περιεχόμενο του παρεχόμενου έργου, η αμοιβή τους, καθώς και κάθε άλλο ουσιώδες ζήτημα, με κριτήρια τον αριθμό και το είδος των αιτημάτων για νομική βοήθεια, τον αριθμό των αιτούντων – υποψηφίων Συνηγόρων σε κάθε Δικηγορικό Σύλλογο και τη δυνατότητα χρηματοδότησης, ορίζεται σε σχέδιο σύμβασης που συντάσσεται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Η καταβολή της αμοιβής για το παρεχόμενο έργο καθορίζεται για το σύνολο της σύμβασης και γίνεται τμηματικά, με μηνιαίες περιοδικές καταβολές, αφού ελεγχθεί και βεβαιωθεί η παροχή του αντίστοιχου τμήματος του έργου. Σε κάθε περίπτωση, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δεν έχει υποχρέωση ασφάλισης των συμβαλλόμενων με αυτό κατά τους ορισμούς του παρόντος άρθρου, ούτε και καταβολής άλλων αμοιβών ή επιδομάτων πέραν των προβλεπόμενων στην ανωτέρω σύμβαση.

Άρθρο 17

Εκκαθάριση

1. Η εκκαθάριση των εξόδων της δίκης γίνεται κατά τις ισχύουσες κατά περίπτωση διατάξεις και περιλαμβάνει και τα έξοδα από τα οποία απαλλάχθηκε ο δικαιούχος, καθώς και την αμοιβή του δικηγόρου και κάθε άλλου προσώπου που βαρύνει, κατά το νόμο αυτόν, το Δημόσιο.

2. Εάν η απόφαση επιβάλει τα έξοδα σε βάρος του αντιδίκου του δικαιούχου ή άλλου προσώπου, τα έξοδα από τα οποία απαλλάχθηκε ο δικαιούχος και η αμοιβή δικηγόρου και κάθε

άλλου προσώπου που βαρύνει το Δημόσιο επιδικάζονται υπέρ του Δημοσίου και εισπράττονται από αυτό σύμφωνα με τις διατάξεις για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων.

Άρθρο 18

Αποζημίωση υπηρεσίας και άλλων προσώπων

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ορίζεται η αποζημίωση των συμβολαιογράφων, δικαστικών επιμελητών και άλλων προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες στο πλαίσιο της παροχής νομικής βοήθειας, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες νόμιμες αμοιβές. Με όμοια απόφαση καθορίζεται το πλαίσιο και η διαδικασία εκκαθάρισης και είσπραξης της αποζημίωσης.

2. Αρμόδιο όργανο για τη συλλογή των δικαιολογητικών των αιτήσεων των δικαιούχων άλλων προσώπων για τη διαβίβαση τους στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είναι η διοίκηση του αρμόδιου δικαστηρίου.

Άρθρο 19

Μη έκδοση γραμματίου προείσπραξης επί καταβολής αμοιβής

Για την καταβαλλόμενη σε δικηγόρο αμοιβή δεν εκδίδεται γραμμάτιο προείσπραξης, αλλά βεβαίωση της Επιτροπής Νομικής Βοήθειας.

Άρθρο 20

Μεταβατικές διατάξεις

Μέχρι την έκδοση των Υπουργικών αποφάσεων του παρόντος νόμου η διαδικασία διορισμού των δικηγόρων που παρέχουν τη νομική βοήθεια από τους αντίστοιχους δικηγορικούς συλλόγους πραγματοποιείται με την τήρηση της υπόλοιπης διαδικασίας που προβλέπεται στον ν. 3226/2004.

Άρθρο 21

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από την δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.